

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань   **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Освітній рівень перший   **бакалаврський**

Освітньо-професійна програма   **«Фінансовий менеджмент»**

Вид дисципліни   **базова (обов'язкова)**

Мова викладання, навчання та оцінювання   **українська**

**Івано-Франківськ
2023**

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування

Протокол № 7 від 26 січня 2023 р.

Розробник:

Івашків Т.С., к.е.н., доц. управління та адміністрування

Контактний телефон викладача	+38 (0342) 77 18 45
e-mail	taras.ivashkiv@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра управління та адміністрування
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження силабусу
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2022/2023	26.01.2023	7		

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки» є формування у студентів з історичної ретроспективи глобального економічного мислення, формування власного бачення механізму реалізації основних економічних законів на рівні економіки держави чи діяльності економічних агентів як єдиного цілого.

Завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни Історія економіки та економічної думки є: вивчення ключових положень базових економічних теорій, ідей щодо ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики та регулювання економіки, набуття вмінь аналізувати основні ідеї економістів усіх часів, щодо функціонування економічних законів і процесів.

Предмет. Історія економічної думки виконує такі важливі функції: формування і розвиток економічного мислення; пізнання поступального процесу еволюції економічної науки; засвоєння економічних категорій, законів і принципів у їх історичних змінах; творче оволодіння економічними науками; виявлення правильних теоретичних і практичних орієнтирів на основі вивчення альтернативних економічних поглядів.

Пропонований курс з історії економіки та економічної думки забезпечений навчально-методичними матеріалами для вивчення даної дисципліни

Результати навчання та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

В результаті вивчення курсу Історія економіки та економічної думки студенти повинні **знати**: господарські форми економіки країн світу; генезис економіки на різних етапах розвитку суспільства; економічний розвиток України; проблеми історичного процесу виникнення, розвитку і зміни економічних ідей і поглядів; закономірності та особливості формування економічної теорії; внутрішню логіку, взаємозв'язок економічних категорій, законів, концепцій; вплив історико-економічних ситуацій на формування теоретичних основ політичної економії. суть економічних вчень економістів різних етапів розвитку.

Вміти: оцінювати можливості економічного розвитку окремих країн в різних епохах; встановлювати причини нерівномірного економічного розвитку різних країн світу; прогнозувати можливості економічного розвитку різних країн світу при використанні ними тієї чи іншої моделі господарювання; вільно орієнтуватися в проблемах історії економічних вчень; ефективно використовувати отримані навички з ціллю дослідження об'єктивних законів розвитку світової та вітчизняної економіки; виробити творчий підхід при обґрунтуванні послідувачій реалізації альтернативних господарчих рішень; об'єктивно оцінювати теорії, рекомендації, висновки .Мати уявлення: про методи аналізу реальних економічних процесів; щодо аналізу суспільних процесів на мікро-, макро- і глобальному рівнях.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	16 год.
	семінари, практичні	14 год.
	лабораторні	-
Самостійна робота	30 год	
Форма підсумкового контролю	екзамен, 30 год.	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Економічна теорія	Мікроекономіка
	Макроекономіка
	Економіка підприємства
	Фінанси
	Статистика
	Менеджмент
	Маркетинг
	Бухгалтерський облік

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затвердженого наказом МОН України №1166 від 29.10.2018 року)

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПР3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
ЗК11	Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп іншого рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності)	
СК1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища	

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій студентам за індивідуальним графіком навчання. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/она презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачеві як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліні й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну добросовісність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної добросовісності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (виконання практичних завдань під час занять та розв'язування практичних завдань на комп’ютерах);
- за видами занять: лекції ; практичні заняття (індивідуальні та групові вправи);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності: завдання щодо використання програми Excel, моделі різних форматів професійних ситуацій;

- за видами контролю: поточний контроль (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль); підсумковий контроль (екзамен у формі комп'ютерного тестування).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання студентів ІІ курсу за освітньою програмою 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

1. Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибалльною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибалльної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-балльну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; грунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних помилок
76–82 бали	C	4 «добре»	

68–75 балів	D	3 «задовільно»	недостатні грунтовність та послідовність викладу; наявність помилок;
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2 «незадовільно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
0–34 бали	F	2 «неприйнятно»	

2. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 питань різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-балльної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаній при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

3. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.

1. Предмет історії економіки та економічної думки.
2. Теоретико-методологічні засади історії економіки та економічної думки.
3. Основні етапи розвитку економічної науки.
4. Мета і завдання курсу історії економіки та економічної думки.

Тема 2. Господарство первісного суспільства.

1. Періодизація та основні риси господарства первісного суспільства.
2. Господарство та соціально-економічні відносини у країнах Стародавнього Сходу.
3. Економічні причини розквіту та занепаду країн античного світу.
4. Основні риси та періодизація феодального господарства.

Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.).

1. Економічна думка в країнах Стародавнього Сходу.
2. Економічна думка Стародавнього Єгипту і Месопотамії.
3. Економічна думка Стародавньої Індії та Китаю.

Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств у період середньовіччя (V – XV ст.).

1. Економічна думка середньовічного Китаю.
2. Економічна думка арабських країн, економічні ідеї Ібн Хальдуна.
3. Економічна думка класичного середньовіччя.

Тема 5. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XX ст.).

1. Розвиток ідей класичної школи в Англії (Т. Р. Мальтус, Д. Рікардо).
2. Розвиток ідей класичної школи у Франції (Ж. Б. Сей, С. Сімонді).
3. Соціально-економічне вчення утопічного соціалізму

Тема 6. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.).

1. Економічне вчення Дж. М. Кейнса. Еволюція кейнсіанства.
2. Ідейно-теоретичні основи інституціоналізму.
3. Вчення Й. Шумпетера: теорія підприємництва і теорія ефективної конкуренції.

Тема 7. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на сучасному етапі (кінець XX – початок XXI ст.).

1. Неокласичний синтез. Неоінституціоналізм. Дж. Гелбрейт, Р. Коуз.
2. Теорії трансформації капіталізму. Теорії “індустріального суспільства”.
3. Економічні концепції монетаристів. М. Фрідмен.

Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XXI ст.).

1. Розвиток економічної науки в Україні у 50 – 90 ті роки XIX ст.. І. Вернадський, М. Бунге, А. Антонович, Д. Піхно.
2. Економічні погляди М. Туган-Барановського та Є. Слуцького.
3. Розвиток радянської економічної науки в 30 – 90 рр..
4. Розвиток економічної теорії в Україні в радянський період.

2. Тематичний план

№ теми	Назва теми	Кількість годин				
		вс го	ау ди то рн і	ле кц її	пр ак ти чн і	сам ост. роб ота
1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	7	3	2	1	4
2	Господарство первісного суспільства.	12	3	2	1	4
3	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.).	12	4	2	2	4
4	Господарство та економічна думка суспільств у період середньовіччя (V – XV ст.).	12	4	2	2	4
5	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина ХХ ст.).	12	4	2	2	4
6	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина ХХ ст.).	12	4	2	2	4
7	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на сучасному етапі (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).	12	4	2	2	2
8	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок ХХІ ст.).	11	2	2	2	2
Підсумковий контроль		30				
	Кількість годин на вивчення дисципліни	90	30	16	14	30

3. Теми лекційних занять

№ п/ п	№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
1	Лекція 1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	2
2	Лекція 2	Господарство первісного суспільства.	2
3	Лекція 3	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.).	2
4	Лекції 4	Господарство та економічна думка суспільств у період середньовіччя (V – XV ст.).	2
5	Лекція 5	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина ХХ ст.).	2
6	Лекція 6	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина ХХ ст.).	2
7	Лекція 7	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на сучасному етапі (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).	2
8	Лекція 8	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок ХХІ ст.).	2
Всього лекційних занять			16

4. Теми практичних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількіст ь годин
1	1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	1
2	2	Господарство первісного суспільства.	1
3	3	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.).	2
4	4	Господарство та економічна думка суспільств у період середньовіччя (V – XV ст.).	2
5	5	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина ХХ ст.).	2

6	6	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина ХХ ст.).	2
7	7	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на сучасному етапі (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).	2
8	8	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.).	2
Всього практичних занять			14

5. Самостійна робота

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	1. Методи дослідження економічних явищ і процесів.	4	1, 2, 6, 10
Тема 2. Господарство первісного суспільства.	1. Порівняльна характеристика економічних вчень Месопотамії да давно-єврейських уявлень про економіку.	4	1, 2, 6, 7, 10
Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н. е. – V ст. н. е.).	1. Економічна думка Стародавньої Греції 2. Економічна думка Стародавнього Риму.	4	1, 2, 6, 10
Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств у період середньовіччя (V – XV ст.).	1. Економічна думка України часів середньовіччя. 2. Меркантилізм та основні етапи його розвитку.	4	1, 2, 5, 10
Тема 5. Розвиток ринкового господарства в період	1. Система економічних поглядів К. Маркса. 2. Економічні дослідження нової	4	1, 2, 7, 8

становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина ХХ ст.).	історичної школи у Німеччині.		
Тема 6. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина ХХ ст.).	1. Теорія недосконалості конкуренції Дж. Робінсон.	4	1, 2, 7, 8
Тема 7. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на сучасному етапі (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).	1. Досвід застосування неокласичних моделей в економіці різних країн.	2	1, 2, 8, 10
Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок ХХІ ст.).	1. Розвиток економічної теорії в сучасній Україні.	2	1, 2, 5, 10
Разом самостійної роботи студентів		30	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» для підготовки до підсумкового контролю

1. Предмет історії економіки та економічної думки.
2. Теоретико-методологічні засади історії економіки та економічної думки.
3. Основні етапи розвитку економічної науки.
4. Мета і завдання курсу історії економіки та економічної думки.
5. Періодизація та основні риси господарства первісного суспільства.
6. Господарство та соціально-економічні відносини у країнах Стародавнього Сходу.
7. Економічні причини розквіту та занепаду країн античного світу.
8. Основні риси та періодизація феодального господарства.

9. Передумови виникнення та розвитку економічної думки Стародавнього світу. 10. Економічна думка в країнах Стародавнього Сходу.
11. Економічна думка Стародавнього Єгипту і Месопотамії.
12. Економічна думка Стародавньої Індії.
13. Економічна думка Стародавнього Китаю.
14. Антична економічна думка. Економічна думка Стародавньої Греції і Риму.
15. Історичні передумови виникнення та особливості економічної думки доби феодалізму. Економічна думка середньовічного Китаю.
16. Економічна думка арабських країн, економічні ідеї Ібн Хальдуна.
17. Економічні ідеї раннього середньовіччя. Економічна думка класичного середньовіччя.
18. Економічна думка України та Росії часів середньовіччя.
19. Меркантилізм та основні етапи його розвитку. Економічна думка пізнього середньовіччя.
20. Історичні передумови виникнення і загальна характеристика класичної політичної економії.
21. Зародження ідей класичної школи у працях Уільяма Петті та П'єра Буагільбера. 22. Економічне вчення фізіократичної школи у Франції.
23. Розквіт класичної школи: А. Сміт і його економічна система.
24. Економічні погляди А. Сміта на сутність і джерела багатства, теорії вартості, капіталу і доходів.
25. Розвиток ідей класичної школи в Англії (Т. Р. Мальтус, Д. Рікардо).
26. Розвиток ідей класичної школи у Франції (Ж. Б. Сей, С. Сісмонді). Завершальний етап розвитку класичної політичної економії.
27. Соціально-економічне вчення утопічного соціалізму.
28. Економічні ідеї історичної школи в Німеччині.
29. Економічні та історичні передумови виникнення марксистського економічного вчення. Система економічних поглядів К. Маркса.
30. Виникнення і сутність ревізіонізму. Соціал-демократичні економічні концепції.
31. Економічні дослідження нової історичної школи у Німеччині.
32. Виникнення та сутність маржиналізму.
33. Австрійська школа граничної корисності.
34. Формування неокласичної економічної теорії. Кембриджська та американська школи.
35. Становлення математичної школи в економічній теорії.
36. Економічний розвиток України після скасування кріпацтва до першої світової війни.
37. Розвиток економічної науки в Україні у 50 – 90 ті роки XIX ст.. І. Вернадський, М. Бунге, А. Антонович, Д. Піхно.
38. Поширення економічних марксистських ідей. С. Подолинський, Г. Цехановський, М. Коссовський, М. Зібер.
39. Економічні погляди М. Туган – Барановського та Є. Слуцького.

40. Становлення та розвиток монополістичного капіталізму в провідних країнах світу (перша половина ХХ ст.).
41. Економічне вчення Дж. М. Кейнса. Еволюція кейнсіанства.
42. Ідейно-теоретичні основи інституціоналізму. Основні напрями раннього інституціоналізму. Т. Веблен, Дж. Коммонс, У. Мітчелл.
43. Вчення Й. Шумпетера: теорія підприємництва і теорія ефективної конкуренції.
44. Теорія монополістичної конкуренції Е. Чемберліна.
45. Теорія недосконалості конкуренції Дж. Робінсон.
46. Неокласичні теорії економічного зростання.
47. Економічний лібералізм. Неоліберальні концепції державного регулювання економіки.
48. Економічний розвиток провідних країн світу в другій половині ХХ ст..
49. Неокласичний синтез.
50. Неоінституціоналізм. Дж. Гелбрейт, Р. Коуз.
51. Теорії трансформації капіталізму. Теорії “індустріального суспільства”. Концепції футурології.
52. Економічні концепції монетаристів. М. Фрідмен.
53. Теорії “економіки пропозицій” та “раціональних очікувань”.
54. Досвід застосування неокласичних моделей в економіці різних країн.
55. Соціал – реформістські моделі економічного розвитку.
56. Сучасний соціал – реформізм.
57. Основні тенденції економічного розвитку України у повоєнний період до кінця 80 – х рр. ХХ ст.
58. Розвиток радянської економічної науки в 30 – 90 – рр..
59. Особливості реформування економіки України.
60. Розвиток економічної теорії в сучасній Україні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. К.: Вид-во Соломії Павличко, „Основи”, 2020. 324 с.
2. Базилевич В.Д. Історія економічних учень: Підручник . К.: Знання, 2019. 456 с.
3. Злупко С. М. Історія економічної теорії: Підручник . 2015. 256 с.
4. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень: Навчальний посібник . 2020. 415 с.
5. Мазурок П. П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник. 2021. 315 с.
6. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй. 2001. 836 с.
7. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія. 1995. 1013 с.
8. Юхименко П. І., Леоненко П. М. Історія економічних учень: Навч. Посіб. 2021. 389 с.

Додаткова література

1. Дерев'янкін Т. Історичні особливості формування вітчизняного ринкового господарства (друга половина XIX – початок ХХст.). *Економіка України*. 2007. № 11. С. 44-56.
2. Запатріна І. Формування національних проектів: зарубіжний досвід і можливості для України. *Економіка України*. 2021. № 1. С. 72-83.
3. Кір'ян Т. Людський капітал в історії економічної думки. *Економіка України*. 2008. №9. С.64-74.
4. Клієненко Б., Гречана С. Використання моделі німецького бюджетного федералізму в Україні. *Економіка України*. 2018. №6. С. 48-57.
5. Масловська Л. До питання оцінки передумов інтеграції України в ЄС. *Економіка України*. 2018. №6. С. 72-79.

Інтернет ресурси

1. Історія економічних вчень Навчальний посібник URL:
https://economics.opu.ua/files/scientific-base/monogr/Parmakli-Filippova-Dobryanska_History_of_economic_thought.pdf
2. Історія економічних вчень. 2013. 352 с. URL:
https://shron1.chtyvo.org.ua/Petrunia_Yurii/Istoriia_ekonomichnykh_vchen.pdf?PHPSESSID=66c5d6e6fd1548c71ff7e02e3079cd65
3. Історія економічних вчень: Навчальний посібник . 2007. 233 с. URL:
<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/498/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC.%20%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf>

4. Базилевич В.Д., Гражевська Н.І., Гайдай Т.В., Леоненко П. М., Нестеренко А. П. Історія економічних учень. Навчальний посібник . URL: <http://www.inforlibrary.com.ua/books-book-84.html>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. К.: Вид-во Соломії Павличко, „Основи”, 2020. 324 с.
2. Базилевич В.Д. Історія економічних учень: Підручник . К.: Знання, 2019. 456 с.
3. Вальрас Л. Элементы чистой политической экономии, 1874. 1999. 567 с.
4. Веблен Т. Теория праздного класса. М.: Прогресс. 1984. 678 с.
5. Гейтс Б. Бизнес со скоростью мысли. - 2-е изд., испр. М.: ЭКСМО-Пресс, 2001. 478 с.
6. Гобсон Дж. А. Эволюция современного капитализма. СПб. 1898. 890 с.
7. Злупко С. М. Історія економічної теорії: Підручник . 2015. 256 с.
8. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень: Навчальний посібник . 2020. 415 с.
9. Мазурок П. П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник. 2021. 315 с.
10. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй. 2001. 836 с.
11. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія. 1995. 1013 с.
12. Юхименко П. І., Леоненко П. М. Історія економічних учень: Навч. Посіб. 2021. 389 с.

Додаткова література

1. Данилишин Б., Веклич О. Україна в міжнародних рейтингах сталого розвитку. Економіка України. 2008. №7. С. 13-23.
2. Дерев'янкін Т. Історичні особливості формування вітчизняного ринкового господарства (друга половина XIX – початок ХХст.). Економіка України. 2007. № 11. С. 44-56.
3. Запатріна І. Формування національних проектів: зарубіжний досвід і можливості для України. Економіка України. 2021. № 1. С. 72-83.
4. Кір'ян Т. Людський капітал в історії економічної думки. Економіка України. 2008. №9. С.64-74.
5. Клієненко Б., Гречана С. Використання моделі німецького бюджетного федералізму в Україні. Економіка України. 2018. №6. С. 48-57.
6. Масловська Л. До питання оцінки передумов інтеграції України в ЄС. Економіка України. 2008. №6. С. 72-79.
7. Майбурд Е.М. Введение в историю экономической мысли. От пророков до профессоров. М. 1996. 478 с.
8. Шпанко А. Про сутність поняття «стратегічна конкурентно-спроможність». Економіка України. 2007. № 6. С. 45-49.

Інтернет ресурси

1. Історія економічних вчень Навчальний посібник URL:
https://economics.opu.ua/files/scientific-base/monogr/Parmakli-Filippova-Dobryanska_History_of_economic_thought.pdf
2. Історія економічних вчень. 2013. 352 с. URL:
https://shron1.chtyvo.org.ua/Petrunia_Yurii/Istoriia_ekonomichnykh_vchen.pdf?PHPSESSID=66c5d6e6fd1548c71ff7e02e3079cd65
3. Історія економічних вчень: Навчальний посібник . 2007. 233 с. URL:
<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/498/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1>

%80%D1%96%D1%8F%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC.%
20%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf

4. Базилевич В.Д., Гражевська Н.І., Гайдай Т.В., Леоненко П. М., Нестеренко А. П.
Історія економічних учень. Навчальний посібник . URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-84.html>